

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 700 Din 09.10.2019

Dosar nr.: 17/2018

Petiția nr.: 189/16.01.2018

Petent: ..

Reclamată: Școala de Agenți de Poliție ...

Obiect: posibilă discriminare prin respingerea admiterii la Școala de Agenți de Poliție ... din cauza tatuajelor

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul procedural al petentului

1. ..

Numele și domiciliul procedural al reclamatei

2. Școala de agenți de poliție ... prin reprezentant legal – .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul sesizează cu privire la discriminarea sa prevăzută de dispozițiile art.15 din OG nr. 137/2000 săvârșită la data de 15.01.2018 de către conducerea Școlii de agenți de Poliție ... la susținerea vizitei medicale, probă obligatorie în vederea susținerii examenului de admitere la cursurile școlii sesiunea ianuarie 2018. La această vizită, petentul susține că a fost respins abuziv și discriminatoriu de către comisia de examinare pe motivul că pe gamba piciorului drept posedă tatuaje..

4. Totodată, petentul solicită aplicarea sancțiunii cu amendă, publicarea unui rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției și dispunerea oricărei alte măsuri necesare pentru înlăturarea consecințelor faptei.

III. Citarea părților

4. În temeiul dispozițiilor art.20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată) părțile au fost citate prin adresa nr. 189/06.03.2019, pentru data de 26.03.2017, ora 9,30 la sediul instituției.

5. Doar partea reclamată a fost prezenta la termenul de audiere stabilit.

6. Față de cele prezentate , procedura de citare se consideră legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului:

7. Petentul sesizează cu privire la discriminarea sa prevăzută de dispozițiile art.15 din OG nr. 137/2000 săvârșită la data de 15.01.2018 de către conducerea Școlii de agenți de Poliție

... la susținerea vizitei medicale , probă obligatorie în vederea susținerii examenului de admitere la cursurile școlii sesiunea ianuarie 2018. La această vizită, petentul susține că a fost respins abuziv și discriminatoriu de către comisia de examinare pe motivul că pe gamba piciorului drept posedă tatuaje..

8. Totodată petentul solicită aplicarea sancțiunii cu amendă, publicarea unui rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției și dispunerea oricărei alte măsuri necesare pentru înlăturarea consecințelor faptei.

9. La termenul de audieri, stabilit în data de 26.03.2019, petentul a fost absent.

10 Prin adresa CNCD nr. 1920/03.04.2018 i s-a comunicat că poate depune concluzii scrise până la data de 15.04.2019, dar acesta nu a dat curs acestei comunicări.

Susținerile reclamatei:

11. Partea reclamată a fost prezentă la termenul de audiere și a depus un punct de vedere înregistrat la CNCD sub nr. 1632/23.03.2018 prin care susține:

a- **In fapt**, petentul a participat la concursul de admitere organizat de Școala de Agenți de Poliție „...”, ...în luna ianuarie 2018, fiind înscris cu nr. de concurs 1576 și repartizat pentru susținerea probelor eliminatorii în detașamentul nr. 21. La data de 15.01.2018, s-a prezentat conform planificării, la sediul școlii, în vederea susținerii probei eliminatorii constând în contravizita medicală. În urma acestei evaluări, candidatul- petent a fost respins de către comisia medicală întrucât nu îndeplinea una din condițiile specifice prevăzută la **art 6, alin. (4), lit „b” din Anexa 2 a Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 140/2016 privind activitatea de management resurse umane în unitățile M.A.I. și anume „să nu aibă semne particulare evidente sau tatuaje neacoperite de vestimentație, în ținuta de vară.**

În acest context, deși petentul consideră că „ținuta de vară a polițiștilor cuprinde printre altele pantalon și nu pantalon scurt”, partea reclamată susține faptul că, pentru polițiștii de ordine publică și poliție rutieră uniforma cuprinde și pantaloni scurți - tip bermude potrivit Anexei nr. 2, Norma nr. 9 -pentru asigurarea echipamentului specific formațiunilor de poliție din Hotărârea de Guvern nr. 1061 din 25 septembrie 2002 **privind stabilirea uniformei, echipamentul specific, însemnelor distinctive, insignei și documentului de legitimare pentru polițiști.**

În ceea ce privește verificarea îndeplinirii acestei condiții specifice, toți candidații care prezintă semne particulare evidente sau tatuaje sunt examinați conform art 45, alin. (5¹) din Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în unitățile de învățământ postliceal din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române⁷, și de către Comisia de concurs, care analizează rezultatul comisiei medicale potrivit competențelor, în vederea dispunerii măsurilor necesare.

b.- **În vederea sarcinii de a dovedi că faptele cu care am fost sesizați prin petiție nu constituie discriminare.** Partea reclamată înțelege să își întemeieze argumentele pe baza prevederilor legale ale O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată), fapt pentru care raportat la dispozițiile art. 2 din același act normativ se evidențiază elementele care ar trebui să existe pentru ca o faptă să fie discriminatorie. Astfel, reclamata precizează :

- **în primul rând ar trebui să existe o diferență** bazată pe unul dintre criteriile stabilite și care să aducă atingere unui drept recunoscut de lege.
- atunci când se induc distincții între situații asemănătoare și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă
- diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități.

¹ aprobată prin *Dispoziția Inspectorului General al Poliției Române nr. 44 din 21.06.2017.*

- **un aspect important, pe care-l stabilește art. 2, la aliniatul (4) este faptul că trebuie să existe fie un raport de inegalitate între persoana defavorizată și majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie să existe un comportament de respingere și marginalizare;**

- **este important de evidențiat faptul că diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) din OG. nr. 137/2000**

Față de aceste elemente, partea reclamată concluzionează că:

- **nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă**, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională.

- **decizia eliminării petentului din concursul de admitere organizat de instituția noastră**, nu există nicio formă de discriminare, **întrucât motivul eliminării este prevăzut pentru toți candidații. Dovada acestei concluzii constând în procesul – verbal justificativ nr. Nesecret 150550/15.01.2018 întocmit de subcomisia medicală pentru examinarea detașamentului nr.21.**

V. Motivele de fapt și de drept

12. Colegiul director reține că petentul a fost respins la admiterea pentru Școala de Agenți de Poliție „...” din ...de către comisia medicală din cauza unui tatuaj.

13. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

14. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

15. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

16. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

17. Colegiul director constată că, din punctul de vedere al dreptului la educație, petentul se află în situație comparabilă cu alte persoane care nu au tatuaje, chiar dacă Școala de Agenți de Poliție „...” din ...este o formă specifică de educație. Se va analiza dacă pentru polițiști lipsa tatuajelor reprezintă sau nu cerință profesională.

18. În această situație Colegiul director constată că reclamatul a diferențiat petentul față de alte persoane.

19. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și

faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

20. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

21. În mod evident criteriul refuzului a fost o caracteristică fizică a petentului, și anume existența tatuajului.

22. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director constată incidența art. 6 din **O.G. nr. 137/2000** („Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârstă sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.”) respectiv art. 11 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** („Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză”).

23. Astfel, fapta reclamatei de a respinge admiterea pentru Școala de Agenți de Poliție „...” din ...de către comisia medicală din cauza unui tatuaj reprezintă discriminare, întrucât a creat o deosebire pe criteriul aspectului fizic (existența unui tatuaj) care a avut ca scop restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la educație și la exercitarea profesiei de polițist.

24. Având în vedere profilul specific al școlii reclamate, trebuie să se analizeze dacă lipsa unui tatuaj reprezintă cerință profesională reală și determinantă în condițiile art. 5 din **O.G. nr. 137/2000**, care specifică: „Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința profesională”.

25. Colegiul director constată că reclamatul nu a invocat o astfel de cerință profesională, arătând doar că în situația în care petentul ar lucra la poliția rutieră și ar purta pantaloni scurți respectivul tatuaj ar fi la vedere.

26. Aplicarea unor norme în general față de toți, în mod uniform, fără a ține cont de diversele posibilități (spre exemplu cei care termină Școala de Agenți de Poliție „...” din ...nu vor lucra neapărat ca polițiști de circulație în pantaloni scurți), nu pot fi interpretate ca fiind cerințe profesionale reale și determinante.

27. Reclamatul nu a arătat de ce pentru un polițist de circulație este esențial să nu aibă tatuaje la vedere.

28. Colegiul director observă, prin cursurile de formare acordate polițiștilor, că mulți angajați ai poliției au tatuaje la vedere. Astfel, este evident că, dacă ulterior angajării în Poliție cineva se tatuează, acesta nu își pierde calitatea de polițist. În această situație nu se poate susține

idea că lipsa tatuajului reprezintă o cerință reală și determinantă.

29. Pot fi stabilite anumite domenii de activitate specifice în cadrul Poliției, dacă e cazul, în care persoanele cu tatuaje la vedere nu pot fi acceptați, dacă poate fi definită o cerință profesională reală și determinantă în acest sens. Regula trebuie aplicată nu doar celor care doresc să se angajeze în respectivul domeniu, ci și aceluia care sunt deja angajați. Altfel, cerința nu este determinantă.

30. În mod similar pot fi interzise anumite tipuri de tatuaje (spre exemplu cele care promovează simboluri naziste, legionare etc.), dar nu tatuajele în general. Percepția conform căreia persoanele tatuate au un comportament infracțional, prin urmare nu ar putea fi admise în Poliție, sunt învechite.

31. În consecință, cerința lipsei tatuajului pentru polițiști nu reprezintă o cerință profesională reală și determinantă.

32. Conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2, lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7, Colegiul director aplică sancțiunea de avertisment, având în vedere că nu amendarea contravențională a reclamatului este scopul urmărit ci remedierea situației.

33. Colegiul director recomandă reclamatului să elimine restricțiile discriminatorii la admiterea în Școala de Agenți de Poliție „...” din ...

Opinie separată exprimată de Maria Lazăr, Cristian Jura și Tatiana Sandu

34. Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice,*”.

35. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

36. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a

libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

37. Considerăm că, în general, se face o legătură între tatuaje și persoanele care nu respectă legea, aceasta putând fi și rațiunea pentru care se dorește ca aceste tatuaje să nu fie vizibile atunci când vorbim de persoane venite să fie garanți ai respectării legii.

38. În analiza existenței sau nu a unei situații discriminatorii în cauză se poate vorbi de existența unei cerințe profesionale autentice în care nu este de neglijat diversitatea funcțiilor solicitate. Există astfel funcții sau poziții din cadrul M.A.I. în care nu este relevant dacă lucrătorul este tatuat sau nu, de exemplu criminalist, prin urmare analiza trebuie făcută și din punct de vedere al posturilor existente.

39. Față de aceste aspecte, reținem faptul că „ținuta de vară a polițiștilor cuprinde pentru polițiștii de ordine publică și poliție rutieră uniforma cuprinde și pantaloni scurți - tip bermude potrivit Anexei nr. 2, Norma nr. 9 - pentru asigurarea echipamentului specific formațiunilor de poliție din Hotărârea de Guvern nr. 1061 din 25 septembrie 2002 privind stabilirea uniformei, echipamentul specific, însemnelor distinctive, insignei și documentului de legitimare pentru polițiști. De asemenea considerăm ca și probă a celor susținute și faptul că partea reclamată a depus și procesul-verbal justificativ nr. nesecret 150550/15.01.2018 întocmit de subcomisia de examinare medicală a detașamentului 21 în care se observă că au fost respinși și alți candidați în baza regulamentelor și ordinelor MAI.

40. În consecință, considerăm că respingerea petentului ca urmare a faptului că acesta avea un tatuaj pe gamba piciorului drept la susținerea examenului de admitere la Școala de Agenți de Poliție ...nu este abuzivă și nici discriminatorie, având în vedere că aceasta poate fi asimilată unui ecranțe profesionale autentice, bazate pe diversitatea specializărilor în cadrul Școlii de agenți de Poliție de la ....

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 5 voturi pentru și 3 împotriva

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea petentului la admiterea pentru Școala de Agenți de Poliție „...” din ...de către comisia medicală datorită unui tatuaj reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 6, art. 11 alin. 1 și art. 5 din **O.G. nr. 137/2000** (cu 5 voturi pentru și 2 împotriva a membrilor Colegiului director prezenți la ședință).
2. Aplică sancțiunea de avertisment contravențional față de Școala de Agenți de Poliție „...” din ...conform prevederilor art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7 din **O.G. nr. 2 din 2001**.
3. Recomandă reclamatului să elimine restricțiile discriminatorii la admiterea în Școala de Agenți de Poliție „...” din ...
4. Prezenta hotărâre se va comunica părților în copie.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

DINCĂ Ilie – Membru

GHEORGHIU Luminița – Membru

HALLER István – Membru

JURA Cristian – Membru

LAZĂR Maria – Membru

POPA Claudia Sorina – Membru

SANDU Veronica Tatiana – Membru

Motivat/Redactat: Haller István (pct.
12-33), CJ/PCS (pct.34-40)

Data redactării: 11.12.2019

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu